

Een miljonair die het kleine begeert

Michael Lewis schrijft columns voor Vanity Fair. Hij schrijft bijzonder goed. Meeslepend en er blijft vooral veel van hangen. Onlangs ging hij naar een afgelegen klooster in Griekenland om de Griekse crisis vanuit een heel speciale invalshoek te brengen. *Beware of Greek bearing bonds* was de titel. Een afgeleide van 'Pas op voor Grieken en hun geschenken'. Wat ze 3.200 jaar geleden in Troje ook zullen geweten hebben.

Lewis schrijft boeken. *Liar's poker* en *The big short* om er twee te noemen. Zoals je vermoedt boeken over financiën. Lewis is geregeld present in praatprogramma's om zijn boeken te promoten. Soms hoor je een paar leuke dingen. Een van de hoofdpersonages in *The great Short* had de *subprime mortgage crisis* van ver zien aankomen, er ook naar gehandeld en een fortuin verdiend. Logische vraag van de interviewer: 'Heeft hij de jongste tijd iets speciaals gedaan?'. Lewis: 'Ja, hij koopt muntjes, nickels.' De tv gastheer: 'Nickels, bedoel je die 5 cent muntstukken met Jefferson op of zo?' Lewis: 'Ja, die bedoel ik. Hij ging naar zijn bank en

zei, ik wil 20 miljoen nickels kopen. De bank vroeg waarom en hij zei: omdat ik graag nickels zie. En hij heeft ze gekocht. Ik heb ze gezien, ze worden bewaard in een depot van Brinks.'

Of dit verhaaltje nu exact de waarheid is of bijgekleurd door een Lewis die zich vrijheid van schrijven toekent en wil scoren met verhaaltjes die tot de verbeelding spreken, maakt eigenlijk niet zoveel uit. Interessant is de reactie van het publiek. Een publiek dat nauwelijks bij komt van het lachen ook nadat Lewis heeft uitgelegd dat de muntjes van 5 dollarcent nu een metaalwaarde hebben van 7 dollarcent. Een publiek van mensen die hun geld in papier heeft bij insolvabele banken heeft dolle pret met iemand die een fortuin heeft verdiend met iets wat zij zelf niet hebben zien aankomen, en voor de verandering nu dus ook weer niet.

De 5 dollarcent, een muntje dat in Amerika gebruikt wordt om bij te passen of in automaten te steken, bestaat voor 75 % uit koper en voor 25 % uit nikkel. Het zal je niet ont-

gaan zijn dat de koper en nikkel-prijzen een klein beetje stijgen. Geen klein beetje eigenlijk. Aan de huidige koper en nikkel-prijzen heb je aan koper 3 tot 3,5 cent en aan nikkel ongeveer evenveel. Als je wil omzetten in cash moet je natuurlijk rekening houden met smeltkosten en dat is voor zoiets toch wel meer dan 10 %. Tenzij misschien voor de grote spaarder waaronder het personage in het boek van Lewis.

Grote kans dat de kerel die het met de subprime zag aankomen het weeral bij het rechte eind heeft. Het lijkt alleen niet bijzonder praktisch om kleine centjes te hamsteren. Eigenlijk was het ook niet voor de hand liggend om destijds *credit default swaps* te kopen via een resem tegenpartijen die tegen de tijd dat je langs de kassa moest passeren al lang over de kop konden gaan. Ik herinner mij dat een jonge hedge fund manager die al zijn eendjes op een rij had lopen zo gestresseerd was dat ze die voor de eindmeet konden afschieten, dat hij het voor bekeken hield. Hij keerde al zijn investeerders grote gerealiseerde winsten uit en stak wat hij zelf over hield in goud. Nooit meer van gehoord.

Het is niet praktisch om muntjes van basismetalen te hamsteren maar de idee is wel bruikbaar. Het zou me verwonderen mocht het personage van Lewis de nickels hebben gekocht omdat zijn *downside* zo laag was (niet onder de 5 cents) en hij op deflatie gokte. Het is per slot van rekening maar 1 miljoen dollar. Het zou me ook verwonderen mocht iemand die destijds een belegging in cds'en met een enorme multiplier in een fortuin omzette, zich nu al die moeite zou getroosten om een hoop monetair basismetalen om te zetten in een smelt- of raffinagewinst van enkele tientallen procenten. Wat blijft er dus eigenlijk over? Kan alleen maar hyperinflatie zijn. En het feit

dat het uitgerekend de 1 miljoen dollar biljetten zal zijn waar in de toekomst mee gelachen wordt [of over geweend] in plaats van met die berg rinkelend kleingeld.

De modus operandi valt ook niet te vertalen naar de eurozone. De 5 eurocent is verkoperd staal en dus intrinsiek waardeloos. De 10, 20 en 50 eurocent zijn 'Nordic gold' en als er in het hoge Noorden even veel goud zit als die term laat vermoeden dat hebben ze ginder juist niks. Het is een koper/nikkel legering met 90 % koper en de rest nikkel en aluminium zodat de koperprijs nu nog eens moet vertienvoudigen vooraleer we aan de nominale waarde van de 50 eurocent komen. Neen, het echt waardevolle metaalgeld is in Europa al lang van de markt verdwenen, daarvoor moet je terug naar de jaren zestig en zeventig van vorige eeuw toen hier in België nog een zilveren stuk van honderd frank circuleerde, in Nederland een zilveren rijksdaalder en gulden en in Frankrijk zilveren stukken van 5, 10 en 50 franse franken. In de jaren zeventig werden die nog geslagen maar naarmate het decennium vorderde en de zilverprijs steeg werden die zelden nog op de toonbank gegooid. Ik stond er toen niet op te kijken, maar ik twijfel er geen moment aan dat als er iemand bij de bakker mee betaalde, de munt meteen in een aparte schuif werd gegooid.

Zoals dit landje ons leert heb je niet echt een regering nodig om een begroting op te maken. Amerika heeft wel een regering, maar in de praktijk maakt dat geen groot verschil uit. Zowel republikeinen als democraten zijn toch constant bezig met machtsspelletjes naar de volgende verkiezingen. De Amerikaanse begroting is er. 3.700 miljard dollar. Met de bijdrage van de belastingbetaler geraken ze maar goed halver-

wege. Een tekort van 1,5 trillion dus, dat ze moeten lenen of drukken.

Empirisch is bewezen dat wanneer 40 % van de overheidsuitgaven niet meer worden gedekt door belastingen, de sluizen wijd openstaan voor een hyperinflatie. Vermits we al voor het tweede opeenvolgende jaar over de 40 % zitten, had die er al moeten zijn. Trouwens het is nog erger, want sommige uitgaven vallen buiten de begroting. Begrotingsprognoses worden opgesteld door officiële organen. Die kunnen de neiging hebben het wat beter voor te stellen dan het is. Goed bezig met een officieel gat van 40 %. En kijk eens wat Ben Bernanke zegt. Ook een officiële kerel. Hij zegt dat het in het beste geval een gat van die grootte wordt, want de rente is zeer laag en de groeiprognoses zijn optimistisch en elke procent rente erbij of elke procent groei eraf maakt een slok op de borrel van het begrotingstekort. Hier hoor ik dus twee officiële spreekbuizen die betaald worden door hun broodheer, min of meer lelijke dingen zeggen over hun broodheer. Waarom zou je dan voor een zoveelste opinie nog te rade moeten gaan bij échte critici ?

Maar nog steeds geen hyperinflatie. Amerika bezit met zijn dollar de wereldreservemunt. Verklaart dat een uitblijven van hyperinflatie ? Misschien. Misschien houden sommigen langer dollars bij dan ze hadden gedaan mocht de munt anders hebben geheten. Het heeft ook veel langer geduurd dan ik dacht met Fannie & Freddie. Maar ze kwamen alle twee aan de beurt. Een crisis komt langzaam aanstrompelen en dan staat hij plots levensgroot voor je deur.

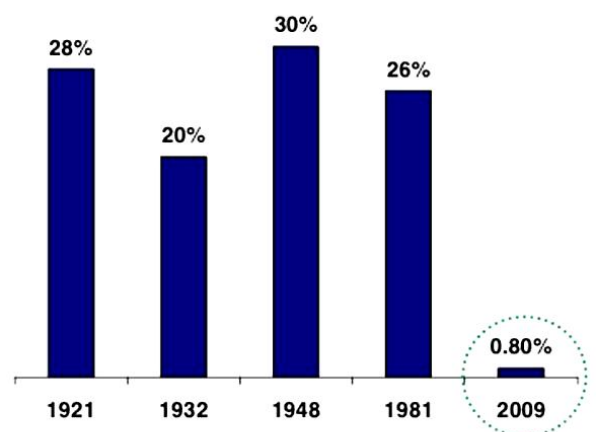
Hyperinflatie is geen crisis, het is het sluitstuk, de finale, de apotheose. Hyperinflatie gebeurt bliksemsnel. Als je verslagen leest van hen die het

hebben meegemaakt, dan beschrijven ze het als vogels die op hun nest worden gepakt. Diegenen die hun voorbereidingen treffen, doen het in een periode waarin er ogenschijnlijk niets aan de hand is. Er is natuurlijk wel iets aan de hand, maar de meeste mensen zijn niet in staat om de link te leggen. Het is trouwens nog veel banaler. Ze zijn er niet eens mee bezig.

Toen Bernanke QE1 [1e ronde van de quantitative easing] kwam uitleggen zei hij letterlijk: 'Bekijk het zo, het is eigenlijk geld drukken.' Toen hij werd ondervraagd over QE2 zei hij: 'de mensen zeggen dat ik geld druk, maar ik druk helemàal geen geld'. Jon Stewart gebruikte het zelfs in een hilarische sketch voor zijn show. Die man draait gewoon een rad voor de ogen. De tweede keer moest hij gewoon een beetje voorzichtig omdat de Chinezen ongemakkelijk zaten op hun berg dollars.

Het internet, de lawine aan opinies vaak met elkaar in conflict, het real time tweeten tot je oren tuiten, kortom de *information overload*, leidt ertoe dat mensen bevroren in hun handelingen. Velen zijn onverzadigbaar naar informatie maar vergeten intussen te handelen. Ik geef een voorbeeld. Met al de informatie die intussen beschikbaar is over het onderwerp 'goud', en in acht genomen dat de prijs nu al 10 jaar op een rij stijgt, en met dubbelcijferige percentages, zou je geloven dat intussen amper 0,8 % van alle activa ter wereld erin is belegd ? Hoe ironisch dat toen het internet niet eens bestond, toen beschikbare informatie een fractie was van van-

Gold and gold mining shares in % of global assets

Sources: Silberjunge.de, Erste Group Research

daag, goud regelmatig in vorige eeuw 20 % en meer uit maakte van het wereldvermogen. Kennis zonder te handelen zal niemand baten wanneer de hyperinflatie toeslaat. Meer nog, de kennis zal er alleen maar voor zorgen dat het nog sneller gebeurt dan in het verleden al het geval was zodat de massa met hun handelen onherroepelijk te laat zal zijn.

Onderstaande verscheen maandag op www.analysenet.be in de sectie tussentijdse berichten. Ik herhaal het voor de lezer.

17 fucking dollars verschil tussen Brent en WTIC crude ?! Mijn eigen ogen liegen en bedriegen me blijkbaar. Ligt de arbitrage soms in de coma ? Onmogelijk dat alles toe te schrijven is aan een opstopping van olie in Cushing Oklahoma waar de koers van de West Texas intermediate wordt gemaakt. Wie verkoopt er in godsnaam nog in Cushing als hij 10 dollar meer kan krijgen elders in de VS en 17 dollar meer in Europa. Met 17 dollar kan je een vat een paar keer rond de wereld doen varen. Je leest mijn frustratie met de jongste aankoop van de WTIC olie mini. De toenmalige recordd c te van 8 dollar is er nu 17 ! Of Moebarak nu blijft, weg is of terug is van weg geweest. De daling van WTIC raakt kant noch wal. Exxon Mobil (86 US\$) maakt dagelijks nieuwe records en de koers ging de jongste maanden al 50 % hoger. Dat is niet omdat de markt lagere olieprijsen anticipeert. Achteraf bekeken beter de ETF gekocht die vooral de duurdere juni contracten in de portefeuille heeft. Alle prijsdruk concentreert zich op de dichtst bijzijnde maanden en die mini futures rollen blijkbaar van de ene nabije maand in de volgende. Dit is een vergissing en ronduit brute pech er nog eens bovenop.

Ik raak er niet meer aan uit of men de WTIC crude prijs nu vast stelt

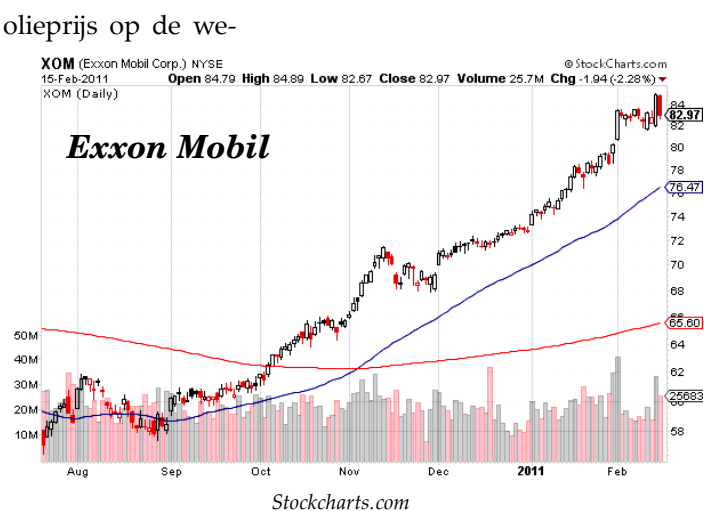
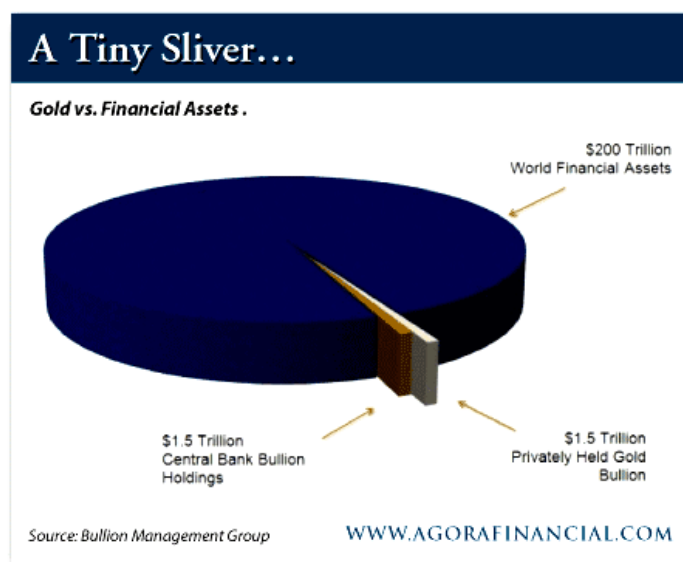
voor een boerengat in Oklahoma of voor de wereldmarkt. Wellicht voor het boerengat, opdat de lokale boeren goedkoop hun tractor kunnen vullen. Dat als een losstaande cynische opmerking. Het lijkt geen verband meer te houden met de olieprijs op de wereldmarkt. Ik verkoop de mini's met verlies @ 5,94  . Too bad.

Ik steek het geld in een zilver mini

DE000CM7MS94 @ 3,8   met als stop loss 25,76 US\$. Die stop loss ligt een halve dollar onder het dieptepunt dat zilver in de correctie tot dusver heeft gehaald. Bedoeling is het verlies op te halen met de zilvermini, geen garanties uiteraard.

Met vriendelijke groet,

Roland Vandamme

Stockcharts.com